

Rejstříkový soud zkoumá přihlášku k zápisu do obchodního rejstříku, má, ježto proň, pokud není tu zvláštních ustanovení obchodního zákona, platí dle § 15. odst. 2. úvoz. zák. k obch. z. ustanovení císařského patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., nejen k tomu přihlížeti, zdali přihláška formelně odpovídá zákonu a jest právně přípustná, nýbrž zdali odpovídá také pravdě.

V důsledku toho ustanovuje § 22. min. nař. z 9. března 1861 č. 27 ř. z., že zkoumati musí o p r á v n ě n o s t žadatelovu k navrženému jím zápisu, při čemž žádá zákon, aby pravost soukromých listin, předložených k příkazu o předpokladech zápisu zaručena byla soudním neb notářským ověřením.

V přítomném případě, kde jednalo se o zápis nově zvolených členů správní rady, bylo tudíž vedle formelní stránky ohlášky zkoumati, zdali skutečně usnesení volbu provádějící se stalo.

P r a v d ě v o s t této skutečnosti, navržený zápis podmiňující, byla soudem rejstříkovému prokázána a stěžovatel jí ani v odpor nebere, nebylo tu tedy příčiny, proč by provedení zápisu odpíral.

Popírá-li stěžovatel jako akcionář platnost usnesení valné hromady akcionářů, lze mu vedle čl. 224 obch. zák. ve shodě s § 56. akt. regulativu obhájiti své právo porušené a zvrátiti usnesení buď požadem právo, to jest žalobou na neplatnost usnesení aneb úřadem správním, jemuž vedle § 32. úvoz. zák. k obch. zák. přísluší dohlédací právo v zákonu ze dne 26. listopadu 1852 č. 258 ř. z. vyhrazené.

Není tu tedy ani zmatečnosti ani nějaké zřejmé nezákonnosti, když rejstříkový soud návrh stěžovatelův zamítl, zvláště když nebylo mu k úřednímu jednání potřebí listin, do nichž navrhovatel nahlednouti si přeje, a není jeho úlohou, aby v cestě nesporné vydání těchto listin žadateli akcionáři opatroval.

Není tu tedy ani vytýkaného odporu se spisy.

Bylo-li právoplatně rozhodnuto pořadem práva, že na společný statek má dle §u 836. obč. z. zaveden býti společný správce, jedná se o návrhu strany, aby soud správce takového ustanovil, v řízení nesporném.

Když byl ve sporu A. s B. okresní soud právoplatně rozhodl, že na spoluvlastnický jim patřící statek má zřízen býti společný správce, podal A. k témuž okresnímu soudu, v jehož obvodu také statek ležel, žádost dovolávající se právoplatného jeho rozhodnutí, aby společného správce na statek jmenoval.

Okresní soud po slyšení stran návrh zamítl považuje jej za návrh exekucí.

Krajský jako rekursní soud k stížnosti A-ově usnesení to zrušil a soudem stolicí prvé nařídil, aby o návrhu jednal v řízení nesporném a to z důvodů následujících:

Sporná otázka, má-li na statek R. ustanoven býti společný správce, došla kladného vyřízení pořadem práva a rozsudek z 10. března 1919 C 139/19 nabyt moci práva. Tím byla činnost procesního soudce ukončena.

Návrh další, aby ustanovena byla osoba správce, sluší soudu vedle ustanovení §u 836. vs. o. z. vyříditi v řízení nesporném.

Rízení exekucí jest tu vyloučeno. Rozsudek vyslovil toliko, že společný správce ustanoven býti má. Kdo jím bude, vyhrazeno dle §u 836. obč. z. volbě stran. Provedení rozsudku nelze tedy prosaditi žádným druhem exekuce.

Občanský zákon ustanovuje v §u 836., že při volbě osoby správce rozhoduje většina hlasův a nedocílí-li se této, soudce. Toto právo spoluvlastníků nebylo vynesným rozsudkem odstraněno. I když se nedocílí většiny, a výrok soudcův nastoupiti má, není potřebí pořadu práva, ano tento jest přímo vyloučen, jelikož tu soudce po případném slyšení stran bez řízení právovního osobu správce ustanoviti může. Měl tudíž okresní soud o podaném návrhu A-ově zahájití jednání nesporné, zvláště když vlastně sám uznával, že vyřízení jeho jen takovou cestou jest přípustné.

Nejvyšší soud v rozhodnutí svém ze dne 26. srpna 1919 R I 330/19 dovolacímu rekursu B-ově nevyhověl.

Odůvodnění: Správně usoudil rekursní soud, že jakmile otázka, mezi stranami sporná, má-li na statek ve společném vlastnictví stran se nalezající společná správa býti zavedena, ve sporné cestě právoplatně byla rozhodnuta, další řízení, týkající se volby osoby správce, provede soud k návrhu

strany v řízení officiosním, tedy nesporném, nemohou-li se strany shodnouti.

Vždyť stanovisko to zaujala i sama stěžovatelka v prohlášení svého zástupce při roku dne 2. června 1919 o žádosti odpůrcově byvši slyšena. Mylně domnívá se, že žádost odpůrcova, soudem první stolice ku procesním spisům pojatá, byla návrhem exekucí. Nic takového z obsahu jejího neplyne. Poukaz v ní, že otázka, má-li býti společná správa zavedena, právoplatně již rozhodnuta jest rozsudkem v žádosti naznačeným, jest zcela místný, aby soud zvěděl, že předpoklad k zahájení řízení officiosní jest již dán.

Jakmile žádost došla, byla povinnost soudu dle § 41. i. n. vyšetřiti svou příslušnost a dle odstavce třetího dovolaného zákonného ustanovení zjistiti z moci úřední poměry pro řízení rozhodné. Správně proto byl ustanoven rok k slyšení, zdali strany na osobě správce se neshodnou. Když z výsledku slyšení toho vyšlo na jevo, že shoda ani volba možná není, poněvadž každá ze sporných stran má stejný podíl na věci a většina by dle § 833. obč. zák. musila se čítati dle podílů, měl soud v řízení nesporném o návrhu jednati a rozhodnouti, třeba byli žadatelé prohlásili, že žádají, aby se jednalo o návrhu v řízení exekucí, poněvadž udání stran při zkoumání příslušnosti soudu v řízení nesporném soudce dle § 41., odst. 3. j. n. neváží a strana nemůže si určovati způsob jednání, když toto je zákonem kategoricky předepsáno, takže je soud zachováti musí.

Odpovídá tedy zcela zákonu, když rekursní soud usnesení prvního soudu dle § 42. i. n. jako zmatečné zrušil a soudem dále jednati v jediné příslušném řízení nesporném nařídil, aniž vadí tu okolnost, že prozatímní správce dosud úřad svůj zastává, neboť až nový definitivně bude stanoven, bude věcí stran, aby zrušení prozatímní správy jako provisorního opatření a zavedení řádného společného správce navrhly.

Předcházel-li žádost o rozluky manželství spor o rozvod, jest místně příslušným sborový soud, jenž rozhodl jen rozsudkem v první stolici spor o rozvod? — K výkladu § 20., odst. 2. zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.

Zemský soud v Praze vyslovil svoji nepřislušnost ku rozhodnutí o žádosti za rozluky manželství, podané Marií K. proti jejímu manželu, odpykávajícímu si trest doživotního žaláře v trestnici na Pankráci a vrátil žádost krajskému soudu v Táboře, na který původně byla řízena ku příslušnému vyřízení. Usnesení své o d ů v o d n ě l takto:

Podle § 20., odst. 2. zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. jest místně příslušným rozhodnouti o žádostech za rozluky manželství pro nepřekonatelný odpor, když žádost o rozluky předcházel spor o rozvod, ten sborový soud, který rozhodoval v prvé stolici ve sporu o rozvod. V tomto případě byl spor o rozvod, který předcházel žádost o rozluky, zahájen u krajského soudu v Táboře pod zn. spis. Cg I 49/17. Ve sporu tom týž soud také rozhodoval, ne sice rozsudkem, ale vydav usnesení ze dne 22. prosince 1917, č. Cg I 49/17-11, jímž povolen byl rozvod od stolu a lože. Zákon v § 20., odst. 2. nepředpokládá výslovně rozhodnutí rozsudkem, nýbrž používá všeobecného významu »rozhodoval« a za takové rozhodování dlužno po rozumu § 425. c. ř. s. pokládati také zmíněné usnesení, jímž povolen byl rozvod od stolu a lože, neboť § tento stanoví, že když podle zákona nenatří vynésti rozsudek, dějí se rozhodnutí, nařízení a opatření usnesením. Podle shora uvedeného jest tedy ku rozhodnutí o této žádosti místně příslušným krajský soud v Táboře.

Tento neuznav rovněž své příslušnosti, předložil spisy podle § 47. j. n. vrchnímu zemskému soudu v Praze k rozhodnutí záporně rozepře kompetenční a v předkládací své zprávě k odůvodnění svého stanoviska poukázal k tomu, že podle § 12. dvor. dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s. rozhoduje soud o žalobách na rozvod toliko rozsudkem, kdežto usnášení se o dobrovolném rozvodu přísluší podle § 114. j. n. soudu okres. a rozvod ve smyslu § 3. min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. z. dovoluje s m ě r ě m druhá strana procesní. Z toho dovozoval, že krajský soud v Táboře ve sporu o rozvod nerozhodoval o něm ve smyslu § 20., odst. 2. cit. zákona.

Vrchní zemský soud rozhodl, že příslušným jest zemský soud v Praze z těchto důvodů: